

REDAKCE / 28. 5. 2016

Nový Švankmajerův film *Hmyz* se začne točit na podzim

Zřejmě na podzim začne scenárista a režisér Jan Švankmajer točit svůj další snímek nazvaný *Hmyz*. Nyní se pomocí takzvaného crowdfundingu dokončuje financování projektu s rozpočtem 45 milionů korun a dávají se dohromady herci.

Foto: Lukáš Bucman

„Potřebujeme je na 35 až 40 natáčecích dní, což při jejich dnešní vytíženosti nebude snadné. 10 milionů korun jsme získali ze Státního fondu kinematografie, 9,3 milionu dala Česká televize, zhruba dva miliony partneři ze Slovenska a také náš osobní vklad není zanedbatelný,“ řekl ČTK Švankmajerův stálý producent Jaromír Kallista. Zdůraznil, že dluží vždy jen „sami sobě“.

Snímek *Hmyz* připravuje Jan Švankmajer už několik let. Půjde o černou grotesku podle jeho scénáře z roku 1970, který však tehdy barrandovské studio nepřijalo. Jeho základem byla filmová povídka využívající některé části z Čapkova díla *Ze života hmyzu*. Ochoťníci právě zkoušejí druhé jednání – a na tom Švankmajer vypráví svůj příběh.

Zčásti hraný a zčásti animovaný snímek chce producent finančně podpořit crowdfundingovou kampaní na serveru Indiegogo. Během krátké doby mu příznivci z celého světa přispěli zhruba polovinou z částky ve výši 150.000 dolarů (zhruba 3,6 milionu korun), která umožní natáčení s herci. Postprodukčně by se podařilo snímek dokončit, kdyby sbírka vynesla celkem 400.000 dolarů (9,7 milionu korun). Odměnou za nejvyšší příspěvek ve výši 15.000 dolarů (zhruba 363.000 korun) bude při donátora večeře s tvůrcem a komentovaná prohlídka filmového ateliéru.

Děj filmu se odehrává v hospodě na malém městě. Je zavřeno, židle jsou na stolech. Na věšáku visí hmyzí šatičky – sukénka z krepového papíru, papundeklová a pestrá

motýlí křídla a černé lesklé krovky. V koutě sedí šest ochotníků; režisér, Růžena, pan Václav, pan Borovička, ajznbónák Kopřiva a slečna Jitka. „Během zkoušky se prolnou životy ochotníků s osudy Čapkových postav. Režisér Cvrček umoří pana Václava, milence své ženy. Panu Borovičkovi se podaří převtělení do chrobáka tak přesvědčivě, že opustí nadobro svoji lidskou podobu. Během zkoušky se rodí i umírá, čas nehraje roli. Vše se odehrává na pozadí Čapkovy hry, kde se hmyz chová jako lidi a lidi jako hmyz,“ uvedl k příběhu Kallista.

Podle Švankmajera je hra *Ze života hmyzu* hrou misantropickou. „Můj scénář tuto misantropii prohlubuje, jako se prohlubuje podobnost člověka s hmyzem a této civilizace s mravenišťem,“ charakterizoval to. Také by se podle něj nemělo zapomínat na poselství Kafkovy *Proměny*.

Snímek vznikne v česko-slovenské koprodukcí. Pokud to s financemi dobře dopadne, premiéra bude v roce 2018, plánuje jedenaosmdesátiletý filmař. Natočí ho převážně ve vlastním ateliéru, v prostorách starého biografu v Knovízi u Slaného, který je bývalou hospodou. Vznikly tam všechny poslední jeho filmy.

Alternativní způsoby, jak získat část financí na film, využívají i čeští tvůrci. Přes 2,8 milionu korun poslali podporovatelé na Startovači Danu Přibáňovi, který chtěl získat půl milionu na další z cest trabantem. Skoro půl milionu Kč získal na HitHitu dokument o Filipu Topolovi Takovej barevnej vocas letící komety. Přes 200.000 korun vybrala Olga Sommerová na biografický film o Martě Kubišové Magický hlas rebelky.

Představitel českého pozdního surrealismu Jan Švankmajer patří mezi uznávané světové animátory, vždy krácel originální cestou. Jeho filmy překypují obrazností, prolíná se v nich sen s realitou, černý humor a agresivita s básnickým viděním světa. Na karlovarském festivalu převzal v roce 2009 Křišťálový glóbus za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii, předloni mu tam předala prestižní cenu Mezinárodní federace filmových archivů (FIAF). Do kin naposledy uvedl v roce 2010 komediální výpověď o psychoanalýze Přežít svůj život.

Zdroj: ČTK